

AZORERNA 8-15 SEPTEMBER 2003.

Lars Petersson och Jonas Starck

STS Solresor är de enda som hittills kör charter från Sverige till Azorerna. De har de flesta eller alla sina destinationer till den största ön São Miguel. Det passar bra för skådaren eftersom det bara är på denna ö som den endemiska domherren finns, samt ett par bra lokaler för felflugna amerikanska arter.

Vi bokade en restresa fyra dagar innan avgång för 3.600 kronor p/p. Avgångarna är för närvarande på måndagar och resorna annonseras ut dagligen i de stora morgontidningarna. Att köpa en restresa innebär att man inte vet var på ön man hamnar eller säkert kan räkna med inkluderad frukost. Turligt nog blev vi inkvarterade på ett centralt men enkelt hotell i huvudstaden Ponta Delgada, fem minuters promenad från hamnen och med utmärkt frukostbuffé. På STS:s kontor nära den inre delen av hamnen får man bra hjälp med bussturlistor, kartor, bilhyra och information om valskådning m.m.

Vi hyrde en bil i den minsta kategorin i två dagar för 55 euro per dygn. Det inkluderar självriskeliminering (12 euro) och fri körsträcka. Självriskeliminering är att föredra, eftersom självrisken är i storleksordningen 1000 euro och trafiken är helt kaotisk i städerna. Troligen blir det billigare att boka bilen hemifrån genom STS:s hemsida. Vi kollade inte med några av de vanliga uthyrningsfirmorna.

Ännu bättre chans att se amerikanska rariteter, framförallt vadare, har man troligen om man tar sig till ön Terceira. Vi försökte hitta någon färjetur som kunde passa oss, men det visade sig att de flesta turer gick under dygnets mörka timmar. Därmed blev det inte lika lockande att åka ur havsfågelskådningssynpunkt. Turerna går dessutom bara någon enstaka gång i veckan, så för att ta sig till t.ex. Terceira eller Santa Maria är det bäst att planera detta direkt vid ankomst eller före resan. Att flyga kan vara ett alternativ som vi inte kollade upp närmare.

Valskådning körs framförallt av två konkurrerande bolag från Ponta Delgadas hamn. Det är dock långt ifrån någon garanti att man får se några stora valar på dessa turer. Vi såg "endast" delfiner av två arter i uppemot hundra individer alldeles invid båten. Dessutom mängder av gulnäbbade liror samt några större liror på riktigt nära håll. Vår tur varade i ca tre timmar och kostade 45 euro.

Bättre chans att se bl.a. kaskelott har man på turer som utgår från någon av de centrala öarna. Särskilt vattnen söder om Pico ska vara bra.

Korta beskrivningar till lokalerna vi besökte.

Serra da Tronqueira.

Smidigast är förstås att ha en egen bil (ca 1 ½ h), men det borde också gå att använda någon av busslinjerna på ön. Tar man bussen får man antagligen gå de 3-4 kilometrarna från det skyltade vägskälet (Serra da Tronqueira 6,5 km) strax öster om Povoacio upp mot de bästa områdena för domherren. På STS Solresors kontor i Ponta Delgada kan man få en turlista över de viktigaste busslinjerna på ön.

De flesta obsarna görs i närheten av ett förfallet gulmålat skjul mellan 2:a och 3:e fröautomaten. Automaterna står ofta tomma, men medhavda solrosfrön skall vid något tillfälle ha lockat fram fåglarna. Kanske extra värdefullt vid dåligt väder. Vi hade med oss ett kilo frön från Sverige, men dessa glömdes på hotellrummet. Nu hade vi klart och lugnt väder och inga problem att hitta domherrarna. Lite högre upp längs vägen finns en utsiktspunkt där fåglarna också ses regelbundet.

Sete Cidades.

I en jättelik krater på västra delen av ön ligger en sjö som är delad av en vägbro. Området är med rätta Azorernas vanligaste vykortsmotiv och ett populärt utflyktsmål för både inhemska och utländska turister. Här ses regelbundet amerikanska vagranter, särskilt vadare på höstarna. Här finns också en del lövträdsdungar som ser bra ut för skulkiga tättingar. De bästa områdena sägs vara i omgivningarna runt bron och strandängarna nedanför samhället i nordvästra delen av sjön. Det var just nedanför samhället som vi hade det enda riktigt intressanta här, en dvärgsnäppa som födosökte på en minimal sandbank. Även picknickområdet i sjöns nordöstra hörn såg bra ut men producerade noll vid vårt besök. Det kan ändå vara en god idé att börja här eftersom det kan bli en del folk här framåt dagen.

En taxi till Sete Cidades tar en halvtimme och kostar 15 euro men det går också bussar vilket går på ca 2:50.

Mosteiros.

Ligger längst i nordväst på ön och längs utsidan av samhället går en strandväg med utmärkt sikt över havet. Här hade vi de flesta vadarna och de bästa havsfågelobsarna från land. Vadarna var inte direkt beroende av några sandstränder eller dybankar, utan går bland klipporna eller inne i det lilla fiskeläget. Kuststräckan kräver upprepade span efter vadare eftersom de lätt döljer sig bakom klippor och tidvattnet varierar hela tiden. Mosteiros har bussförbindelser med Ponta Delgada men görs bäst med bil eftersom man också gärna besöker Sete Cidades i närheten.

Hamnen i Ponta Delgada.

Här liksom vid Mosteiros har man utmärkt tillfälle att se rosentärna under vår, sommar och höst. Fisktärnan är dock betydligt vanligare. Under den vecka vi var här var förhållandet kanske ungefär 1 rosen på 20 fisk, vilket säkert varierar beroende av vilken vecka man är här.

Båda arterna matade flygga ungar sida vid sida. Utanför hamnen såg vi också gott om liror, dock på litet längre avstånd än vid Mosteiros.

Parque José do Canto i Ponta Delgada.

Ett ställe för avkoppling i den inre delen av staden. I den lummiga grönskan finns de flesta av Azorernas landfåglar.

ARTLISTA

GULNÄBBAD LIRA (*Calonectris diomedea*)

Allmän över havet.

STÖRRE LIRA (*Puffinus gravis*)

2 ex på valsafarin 9/9.

minst 100 ex mot söder Mosteiros 11/9.

ca 15 ex Mosteiros 14/9.

GRÅLIRA (*Puffinus griseus*)

4 ex Mosteiros 11/9.

MINDRE LIRA (*Puffinus puffinus*)

Ca 10 ex på valsafarin 9/9.

1 ex Mosteiros 11/9.

2 ex utanför hamnpiren, Ponta Delgada 12/9.

3 ex Mosteiros 14/9.

DVÄRGLIRA (*Puffinus assimilis*)

3 ex Mosteiros 11/9.

1 ex utanför hamnpiren, Ponta Delgada 12/9.

GRÅHÄGER (*Ardea cinerea*)

8 ex Lago Furnas 10/9.

4 ex Sete Cidades 13/9.

BRUDAND (*Aix sponsa*)

1 hane Terra Nostraparken, Furnas 10/9.

Ska enligt uppgift kommit till lokalen spontant. Något som när man ser fågeln dock känns väldigt tveksamt.

KRICKA (*Anas crecca*)

1 ex Mosteiros 14/9.

ORMVRÅK (*Buteo buteo*)

Allmän.

RÖRHÖNA (*Gallinula chloropus*)

2 ex Sete Cidades 13/9.

SOTHÖNA (*Fulica atra*)

2 ex Lago Furnas 10/9.

12 ex Sete Cidades 11/9 och 10 ex där 13/9.

STÖRRE STRANDPIPARE (*Charadrius hiaticula*)

2 juv Mosteiros 14/9.

KUSTSNÄPPA (*Calidris canutus*)

3 ex hamnen, Ponta Delgada 8/9 och 1 ex på samma lokal 12/9.

SANDLÖPARE (*Calidris alba*)

1 ex hamnen, Ponta Delgada 12/9.

2 ex Mosteiros 14/9.

SANDSNÄPPA (*Calidris pusilla*)

1 ex Mosteiros 11/9 och förmodligen samma ex sett på lokalen 14/9.

DVÄRGSNÄPPA (*Calidris minutilla*)

1 ex Sete Cidades 13/9.

VITGUMPSNÄPPA (*Calidris fuscicollis*)

1 ex Mosteiros 14/9.

SMÅSPOV (*Numenius phaeopus*)

Enstaka ex sedda vid samtliga besök i hamnen i Ponta Delgada och vid Mosteiros.

ROSKARL (*Arenaria interpres*)

Tämligen allmän i hamnen i Ponta Delgada och vid Mosteiros.

BREDSTJÄRTAD LABB (*Stercorarius pomarinus*)

1 ex Mosteiros 14/9.

SKRATTMÅS (*Larus ridibundus*)

2 ex hamnen, Ponta Delgada 9/9 och 1 ex där 12/9.

SILLTRUT (*Larus fuscus*)

Enstaka ex sedda längs kusterna.

GULFOTAD GRÅTRUT (*Larus cachinnans atlantis*)

Allmän.

FISKTÄRNA (*Sterna Hirundo*)

Allmän längs kusten.

ROSENTÄRNA (*Sterna dougallii*)

Upp till ett tiotal ex sedda i hamnområdet i Ponta Delgada, dessutom enstaka ex sedda vid Mosteiros 11/9 och 14/9.

TAMDUVA (*Columba livia*)

Allmän.

RINGDUVA (*Columba palumbus*)

Tämligen allmän.

FORSÄRLA (*Motacilla cinerea*)

Tämligen allmän.

RÖDHAKE (*Erithacus rubecula*)

Allmän.

KOLTRAST (*Turdus merula*)
Allmän.

SVARTHÄTTA (*Sylvia atricapilla*)
Allmän.

KUNGSFÅGEL (*Regulus regulus*)
Tämligen allmän på lämpliga lokaler.

STARE (*Sturnus vulgaris*)
Allmän.

GRÅSPARV (*Passer domesticus*)
Allmän.

BOFINK (*Fringilla coelebs*)
Allmän.

GRÖNFINK (*Carduelis chloris*)
Endast observerad i José do Canto botanical garden i Ponta Delgada där ett tiotal ex sågs 12/9.

STEGLITS (*Carduelis carduelis*)
Tämligen allmän.

KANARIEFÅGEL (*Serinus canaria*)
Allmän.

AZORDOMHERRE (*Pyrrhula murina*)
4-5 ex sedda och ytterligare ex hörda Sierra de Tronqueira 10/9.